

رویدادهای مهم 30 شهریور در گذر تاریخ

زادروز فریدون مشیری، شاعر مشهور معاصر (1305ش)

اشاره:

فریدون مشیری در سی ام شهریور ۱۳۰۵ش در تهران به دنیا آمد. فریدون مشیری سال‌های اول و دوم تحصیلات ابتدایی را در تهران سپری کرد و سپس به علت مأموریت اداری پدرش به مشهد رفت و به گفته خودش: «171#& در سال ۱۳۲۰ش که ایران دچار آشفتگی‌هایی بود و نیروهای متفقین از شمال و جنوب به کشور حمله کرده و در ایران بودند ما دوباره به تهران آمدم و من به ادامه تحصیل در دارالفنون و سپس در دبیرستان ادیب مشغول شدم. و بعد به دانشگاه رفتم. با این‌که در همه دوران کودکی... از استخدام در ادارات و زندگی کارمندی پرهیز داشتم ولی... در سن ۱۸ سالگی در وزارت پست و تلگراف مشغول به کار شدم و این کار ۳۳ سال ادامه یافت.» مشیری هم‌زمان با تحصیل در سال آخر دبیرستان در اداره پست و تلگراف مشغول به کار شد. در همان سال مادرش در سن ۳۹ سالگی درگذشت که اثر عمیقی در او به جا گذاشت. سپس در آموزشگاه فنی وزارت پست و تلگراف مشغول تحصیل گردید. روزها به کار می‌پرداخت و شب‌ها به تحصیل ادامه می‌داد. از همان زمان به مطبوعات روی آورد و در روزنامه‌ها و مجلات کارهایی از قبیل خبرنگاری و نویسندگی را به عهده گرفت. بعدها در رشته ادبیات فارسی دانشگاه تهران به تحصیل ادامه داد. اما کار اداری از یک سو و کارهای مطبوعاتی از سوی دیگر، در ادامه تحصیلش مشکلاتی ایجاد می‌کرد. سرانجام تحصیل را رها کرد اما کار در مطبوعات را ادامه داد. از سال ۱۳۳۲ش تا ۱۳۵۱ش مسئول صفحه شعر و ادب مجله «171#& روشنفکر» بود. این صفحات به تمام زمینه‌های ادبی و فرهنگی از جمله نقد کتاب، فیلم، تئاتر، نقاشی و شعر می‌پرداخت. بسیاری از شاعران مشهور معاصر، اولین بار با چاپ شعرهایشان در این صفحات معرفی شدند. مشیری در سال‌های پس از آن نیز تنظیم صفحه شعر و ادبی مجله «171#& سپید و سیاه» را به عهده داشت. در همان سال‌ها با مجله «171#& سخن» به سردبیری دکتر پرویز ناتل خانلری همکاری داشت. وی در سال ۱۳۵۰ش به شرکت مخابرات ایران انتقال یافت و در سال ۱۳۵۷ش از خدمت دولتی بازنشسته شد. مشیری، سرودن شعر را از نوجوانی و تقریباً از پانزده سالگی شروع کرد. اولین مجموعه شعرش با نام «171#& تشنه توفان» در ۲۸ سالگی او با مقدمه محمدحسین شهریار و علی دشتی در ۱۳۳۴ش به چاپ رسید. خود او درباره این مجموعه می‌گوید: «171#& چهارپاره‌هایی بود که گاهی سه مصرع مساوی با یک قطعه کوتاه داشت، و هم وزن داشت، هم قافیه و هم معنا، آن زمان چندین نفر از جمله نادر نادرپور، هوشنگ ابتهاج (سایه)، سیاوش کسرای، مهدی اخوان ثالث و محمد زهری بودند که به همین سبک شعر می‌گفتند و همه شاعران نامدار شدند، زیرا به شعر گذشته بی‌اعتنا نبودند. اخوان ثالث، نادرپور و من به شعر قدیم احاطه کامل داشتیم، یعنی آثار سعدی و حافظ و فردوسی را خوانده بودیم، در مورد آن‌ها بحث می‌کردیم و بر آن تکیه می‌کردیم.» مشیری، توجه خاصی به موسیقی ایرانی داشت و در پی همین دل‌بستگی طی سال‌های ۱۳۵۰ش تا ۱۳۵۷ش عضویت شورای موسیقی و شعر رادیو را پذیرفت و در کنار هوشنگ ابتهاج، عماد خراسانی و... سهمی بسزا در پیوند دادن شعر با موسیقی و غنی ساختن برنامه گل‌های تازه در رادیو ایران در آن سال‌ها داشت. علاقه به موسیقی در مشیری به گونه‌ای بوده است که هر بار سازی نواخته می‌شده مایه آن را می‌گفته، مایه‌شناسی‌اش را می‌دانسته، بلکه می‌گفته از چه ردیفی است و چه گوشه‌ای و بارها شنیده شده که تشخیص او در مورد برجسته‌ترین قطعات موسیقی ایران کاملاً درست و همراه با دقت تخصصی ویژگی‌های بوده است. فریدون مشیری در سال ۱۳۷۷ش به آلمان و آمریکا سفر کرد و مراسم شعرخوانی او در شهرهای کلن، لیمبورگ و فرانکفورت و همچنین در ۲۴ ایالت آمریکا از جمله در دانشگاه‌های برکلی و نیوجرسی به‌طور بی‌سابقه‌ای مورد توجه دست‌اندازان ادبیات ایران قرار گرفت. در سال ۱۳۷۸ش طی سفری به سوئد در مراسم شعرخوانی در چندین شهر از جمله استکهلم و مالمو و گوتبرگ شرکت کرد. معروف‌ترین اثر وی، شعر «171#& کوچه» نام دارد که در اردیبهشت ۱۳۳۹ش در مجله «171#& روشنفکر» چاپ شد. این شعر از زیباترین و عاشقانه‌ترین شعرهای نو زبان فارسی است. او در سال ۱۳۳۳ش با خانم اقبال اخوان ازدواج کرد و اکنون دو فرزند به نام‌های بابک و بهار از او به یادگار مانده است. مشیری سال‌ها از بیماری رنج می‌برد و در بامداد روز جمعه ۳ آبان‌ماه ۱۳۷۹ش در سن هفتاد و چهار سالگی در تهران درگذشت. «8226#& عبدالحسین زرین‌کوب درباره شعر مشیری می‌نویسد: «171#& در طی سال‌ها شاعری، فریدون از میان هزاران فراز و نشیب روز، از میان هزاران شور و هیجان و رنج و درد هر روزینه آنچه را به روز تعلق دارد، به دست روزگاران می‌سپارد و به قلمرو افسانه‌های قرون روانه می‌کند. چهل سالی - بیش و کم - هست که او با همین زبان بی‌پیرایه خویش، واژه‌واژه با هم‌زبانان خویش همدلی دارد... زبانی خوش‌آهنگ، گرم و دلنواز. خالی از پیچ و خم‌های بیان ادیبانه شاعران دانشگاه‌پرورد و در همان حال خالی از تأثیر ترجمه‌های شتاب‌آمیز شعرهای آزمایشی نوراهاان غرب.» محمدعلی شاکری یکتا مؤلف کتاب «171#& آسمانی تر از نام خورشید» که چاپ اول آن در سال ۱۳۸۴ش و چاپ دوم آن در سال ۱۳۸۷ش از سوی نشر ثالث منتشر شد؛ از صفحه ۱۱ تا ۱۳۹ کتاب ۶۸۱ صفحه‌ای خود، زندگی‌نامه مفصل و مستندی درباره فریدون مشیری نوشته که حاوی پاره‌ای از اسناد معتبر تاریخی است. این اسناد هم‌چنین حاوی نامه‌هایی از مؤتمن‌الملک پدر بزرگ مشیری که پیشکار سالارالدوله برادر محمدعلی‌شاه بوده است.

تهاجم چرخ بال های آمریکایی به کشتی خدماتی «ایران اجر» در خلیج فارس (1366ش)

اشاره:

با ورود نیروهای نظامی آمریکا به خلیج فارس، آنان قصد داشتند که ضمن معرفی کردن ایران به عنوان کشور جنگ طلب، قطعنامه شدیدالحنی را به تصویب برسانند که شامل مجازات علیه کشور متخاصمی بشود که از اجرای مفاد قطعنامه 598 شورای امنیت خودداری کند. در مقابل، ایران نیز، ضمن اقدامات تلافی‌جویانه در برابر عراق، تلاش‌های دیپلماتیک خود را برای تغییر و جابجایی بندهای قطعنامه 598 انجام می‌داد. بنابراین تشدید حملات عراق نیز در چهارچوب سیاست‌های این کشور و آمریکا معنا و مفهوم داشت. از این رو، دولت آمریکا به دنبال بهانه‌ای بود تا بتواند ایران را کشوری جنگ‌طلب به دنیا معرفی کند. بنابراین پس از چندین روز کنترل و شناسایی، اقدام به حمله به کشتی ایران اجر نمود. در 30 شهریور 1364، کشتی تدارکاتی و لجستیکی ایران، موسم به «ایران اجر» متعلق به نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که از بندرعباس به سوی بندر بوشهر در آب‌های بین‌المللی در حرکت بود، از سوی دو فروند هلی‌کوپتر آمریکایی به اتهام مین گذاری، بدون هیچ هشداري مورد حمله قرار گرفت که طی آن، 4 تن از خدمه کشتی شهید و چهارتن نیز مجروح شدند، همچنین ده ملوان دیگر این کشتی را به ناو فرماندهی آمریکا در منطقه منتقل کردند. پس از این حادثه، سفیر آمریکا در سازمان ملل اعلام کرد که چون این کشتی در حال مین گذاری بوده است، بر اساس قوانین متعارف، مستلزم برخورد بود. چند روز بعد، مجلس سناي آمریکا با حمایت از اقدام نظامی نیروی دریایی آمریکا، قانونی تصویب کرد که به موجب آن، نیروی دریایی آمریکا، حق داشت هر کشتی ایرانی را که سعی کند مانع از عبور کشتی‌های آمریکا شود، غرق نماید. تمامی این کارها، برای فشار به ایران برای قبول قطعنامه 598 توسط ایران و منزوی ساختن آن بود که به شکست منجر گردید.

اعلام ممنوعیت حجاب اسلامی در مدارس فرانسه (1373 ش)

اشاره:

در سال 1994 م (1373 ش) کشور فرانسه، علی‌رغم ادعای داشتن آزادی‌های فردی و اجتماعی و نیز دموکراسی، قانونی وضع کرد که دانش‌آموزان مسلمان در فرانسه، جهت ادامه تحصیل نباید از حجاب اسلامی استفاده کنند. این قانون بعدها گسترده‌تر شد و دانشگاه‌ها و مراکز دیگر این کشور را در بر گرفت. ممنوعیت حجاب در حالی در این کشور صورت می‌گیرد که هرکس در پذیرش و انجام عقاید دینی خود، تا آن‌جا که آسیبی به دیگران وارد نسازد، آزاد است و فرانسه با آن همه ادعای خود، این اصل مهم را نقض کرده بود.

رویدادهای مهم 3 ذی القعدة در گذر تاریخ

تولد «ابن مئیر» فقیه و مفسر مسلمان مصری(620 ق)

اشاره:

ابوالعبّاس نصرالدین احمد بن محمد بن منصور معروف به ابن مئیر در اسکندریه در مصر زاده شد. وی علوم مقدماتی را نزد پدرش فراگرفت و سپس رشته‌های مختلف علوم دینی چون فقه، ادبیات عرب و علوم قرآن را نزد اساتید مشهور زمان آموخت و در این رشته‌ها تخصص یافت. ابن مئیر در دوران زندگی خود، مناصب مختلفی داشته و مدتی متصدی قضاوت بوده است، هرچند که با سعایت و حسادت جمعی از دشمنانش از این کار برکنار شد. از این دانشمند مسلمان، آثار متعددی در زمینه‌ی تفسیر قرآن و دیگر علوم برجای مانده که کتاب الانصاف فیما تَضَمَّتْهُ الْکُتُوبُ مِنَ الْاِعْتِزَالِ، بارها در قاهره به چاپ رسیده است. همچنین البحر الکبیر و نیز تحریرُ التَّنْزِیْهِ و تحذیرُ التَّشْبِیْهِ از دیگر آثار اوست. ابن مئیر در 63 سالگی در اسکندریه‌ی مصر درگذشت و در مسجدی که امروزه به جامع المئیر معروف است به خاک سپرده شد.

رحلت استاد کبیر «آیت الله سیدمحمد فشارکی» فقیه محقق و عالم امامی(1316 ق)

اشاره:

سیدمحمد بن امیر سید قاسم طباطبایی فشارکی اصفهانی، از بزرگان علمای شیعه در اوایل قرن چهاردهم هجری و از شاگردان میرزای شیرازی است. او در همان زمان، مرجع تدریس افاضل بسیاری در سامرا بود. پس از وفات استاد، راهی نجف اشرف گردید و حوزه‌ی درس وی نیز در آن سامان برپا شد. میرزای نائینی و حاج شیخ عبدالکریم حائری و دیگر بزرگان از شاگردان ایشان هستند. مراتب علم و فضل آیت الله فشارکی به اندازه‌ای است که در کلمات برخی از بزرگان به «استاد کبیر» معروف می‌باشد. علی‌رغم فراهم بودن شرایط لازم جهت به دست گرفتن ریاست علمی و مرجع دینی، به این امور اعتنایی نکرد و تنها به تدریس و تالیف پرداخت. إصالة البرّاهة، الاغتسال و القروعُ الْمُحَمَّدِیَّةُ از آثار اوست. مدفن این عالم بزرگ در نجف واقع شده است.

رویدادهای مهم 20 سپتامبر در گذر تاریخ

- * آغاز سفر تاریخی «فرناندو ماژلان» دریانورد و مکتشف بزرگ پرتغالی (1519م)
- * درگذشت «نیکولا ماکیاولی» سیاست‌مدار، نویسنده، هنرمند و مورخ ایتالیایی (1530م)
- * اختراع اتوبوس بخار توسط «گوردون برانز» مبتکر انگلیسی (1831م)
- * ادغام مجارستان با خاک اتریش (1867م)

* تولد «توماس ایلیوت» نویسنده و ادیب معروف انگلیسی (1888م) (ر.ک: 5 ژانویه)
* مرگ «گابریل دانونزیو» نویسنده و شاعر ایتالیایی (1938م)
* تصرف فیلیپین توسط ارتش آمریکا در پی شکست ژاپن در جنگ جهانی دوم (1945م)
* کودتا در آفریقای مرکزی و سرنگونی «ژان بدل بوکاسا» امپراتور این کشور (1979م)